

Šesto predavanje: Martin Gardner in njegov prispevek k popularizaciji matematike, 23.3.2016

Ime Martina Gardnerja (1914-2010), dolgoletnega pisca rubrike *Mathematical Games* za revijo *Scientific American* ter avtorja številnih knjig s področja razvedrilne matematike, ugank, paradoksov, iger je dobro znano matematikom širom sveta. Njemu v poklon matematična skupnost organizira konference in srečanja, na katerih udeleženci osvetlujejo in dalje razvijajo njegovo intelektualno dediščino, ki jo zaznamujeta kritični duh in veselje do raziskovanja najrazličnejših področij in vidikov matematike.

Orisali smo življenje, delo in osebnost Martina Gardnerja, ter čas in okoliščine, v katerih je ustvarjal ter pojasnili, v čem je bila skrivnost njegovega velikega uspeha in priljubljenosti pri bralcih njegovih kolumn in številnih knjig s področja razvedrilne matematike.

Ob primerih nalog, ugank in paradoksov ter matematičnih iger, ki jih je predstavil v svojih najodmevnejših kolumnah (v katerih je predstavil tako Conwayevo Igro življenja kot tudi Penrosova tlakovanja in Mandelbrotove fraktale, če omenimo le nekaj najbolj znanih), smo analizirali tudi zgoščeni, jasni in duhoviti slog njegovega pisanja ter identificirali še nekatere druge prvine njegovega ustvarjanja, zaradi katerih ostaja na področju popularizacije matematike zgled vsem drugim piscem o podobnih temah.

Marsikatero matematično temo, na katero je opozoril Gardner, ki je imel poudarjeno izostren občutek za zanimive in tehtne probleme, so matematiki potem začeli intenzivno raziskovati. Pri analizi matematičnih iger so pomembno vlogo odigrali tudi računalniki, ki so skupaj s teoretičnimi razmisleki matematikov o igrah na splošno pomagali odkriti zmagovalne strategije mnogih konkretnih iger.